

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ผลของกระบวนการกลุ่มและการให้ความรู้ต่อความตั้งใจและการปฏิบัติ เพื่อป้องกันการแพร่กระจายเชื้อของผู้ป่วยวัณโรคปอด

ผู้เขียน นางสาวนงนุช เคี่ยมการ

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลด้านการควบคุมการติดเชื้อ)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ดร. วันชัย มั่งคั่ง	อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วราภรณ์ บุญเชียง	อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การป้องกันการแพร่กระจายเชื้อมีความสำคัญสำหรับผู้ป่วยวัณโรคปอด การส่งเสริมให้ผู้ป่วยมีเจตคติและการปฏิบัติที่เหมาะสมในการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อวัณโรคปอดเป็นกิจกรรมที่สำคัญ การวิจัยกึ่งทดลองนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของกระบวนการกลุ่มและการให้ความรู้ต่อความตั้งใจและการปฏิบัติเพื่อป้องกันการแพร่กระจายเชื้อของผู้ป่วยวัณโรคปอดที่มารับบริการตรวจรักษาที่คลินิกวัณโรคแห่งหนึ่ง ระหว่างเดือนสิงหาคม ถึงเดือนพฤศจิกายน 2553 คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง ตามเกณฑ์ที่กำหนด รวม 50 ราย แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม โดยการสุ่ม ได้แก่ กลุ่มควบคุมได้รับการดูแลตามวิธีการปกติ และกลุ่มทดลองเข้าร่วมกระบวนการกลุ่ม และได้รับความรู้จากผู้วิจัย เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบบันทึกข้อมูลทั่วไป แบบสอบถามความตั้งใจในการปฏิบัติเพื่อป้องกันการแพร่กระจายเชื้อวัณโรค และแบบสอบถามการปฏิบัติในการป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อวัณโรคปอด และเครื่องมือที่ใช้ดำเนินการวิจัย ได้แก่ แผนกระบวนการกลุ่ม แผนการให้ความรู้ และแบบวัดเจตคติในการปฏิบัติเพื่อป้องกันการแพร่กระจายเชื้อวัณโรค วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา และสถิติทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ป่วยวัณโรคปอดหลังเข้าร่วมกระบวนการกลุ่มและได้รับความรู้ กลุ่มทดลองมีคะแนนเจตคติความตั้งใจในการปฏิบัติเพื่อป้องกันการแพร่กระจายเชื้อวัณโรคปอดเพิ่มจาก 47.12 คะแนน (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 6.146) เป็น 55.32 คะแนน (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3.301) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$) และมากกว่ากลุ่มควบคุมที่มีค่าเฉลี่ย 49.64 คะแนน (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 5.663) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$) และผู้ป่วยวัณโรคปอดหลังเข้าร่วมกระบวนการกลุ่มและได้รับความรู้ กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยการปฏิบัติเพื่อป้องกันการแพร่กระจายเชื้อวัณโรคปอดเพิ่มจาก 23.69 คะแนน (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.208) เป็น 28.56 คะแนน (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.474) ซึ่งแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$) และมากกว่ากลุ่มควบคุมที่มีค่าเฉลี่ย 26.56 คะแนน (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.451) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$)

การวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่า การใช้กระบวนการกลุ่มและการให้ความรู้แก่ผู้ป่วยวัณโรคปอด ส่งผลให้ผู้ป่วยมีความตั้งใจและการปฏิบัติในการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อวัณโรคที่ถูกต้องเพิ่มขึ้น ดังนั้นบุคลากรสุขภาพควรนำกระบวนการกลุ่มและการให้ความรู้ไปใช้เพื่อป้องกันการแพร่กระจายเชื้อวัณโรคต่อไป

Thesis Title Effects of Group Process and Education on Intention and Practice in Prevention of Infection Transmission Among Patients with Pulmonary Tuberculosis

Author Miss Nongnuch Kiamkan

Degree Master of Nursing Science (Infection Control Nursing)

Thesis Advisory Committee

Associate Professor Dr. Wanchai Moongtui Advisor

Assistant Professor Dr. Waraporn Boonchieng Co-advisor

ABSTRACT

Prevention of infection transmission is crucial among patients with pulmonary tuberculosis. Promotion of appropriate attitude and practice are essential activities. The main purpose of this quasi-experimental study was to determine the effects of group process and education on intention and practice in prevention of infection transmission among patients with pulmonary tuberculosis attending one pulmonary tuberculosis clinic during August to November, 2010. Fifty patients purposively selected were randomly assigned into either control or experimental group. The control group received a routine care whereas the experimental group participated in the group process and received education. Instruments for data collection consisted of the demographic data recording form, and the questionnaires on intention and practices in prevention of infection transmission. Instruments for the intervention consisted of the group process plan, a lesson plan, and a measure of attitude towards practice to prevent infection transmission. Data were analyzed by using descriptive statistics and t-test.

The results revealed that the mean score of intention in prevention of infection transmission among the experimental group increased significantly from 47.12 (S.D = 6.146) to

55.32 (S.D. = 3.301), ($p < .001$), and was higher than that of the control group with the mean score of 49.64 (S.D = 5.663), ($p < .001$). The mean score of practice in prevention of infection transmission among the experimental group significantly increased from 23.69 (S.D = 3.208) to 28.56 (S.D = 1.474), ($p < .001$) and was significantly higher than that of the control group with the mean score of 26.56 (S.D = 2.451), ($p < .01$).

These findings indicate that group process and education were effective in improving the intention and practice in prevention of infection among patients with pulmonary tuberculosis.

The group process and education should be used to prevent the spread of tuberculosis infection.